

Становище

от доц. д-р Нина Алтъпармакова по обявения конкурс от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ за заемане на академична длъжност ПРОФЕСОР в специалност анимация по професионално направление 8.4. “Театрално и филмово изкуство”

В обявения конкурс по анимация има допуснати две кандидатури,
на доц. д-р Господин Матеев Неделчев и на доц. д-р Радостина Нейкова Нейкова

Доц. д-р Господин Неделчев

Доц. Господин Неделчев е Доктор по кинознание, киноизкуство и телевизия от 2016 г. Темата му е „Дигиталният свят на класическата анимация. Новите превъплъщения на традиционните анимационни технологии“. Става Доцент през 2017 г. в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. От 2021г. е определен за ръководител на магистърска програма „Анимационна режисура“. Ръководител е на бакалавърската специалност по “ Анимация“ от 2018.

По конкурса участва само с творчески проекти като режисьор, аниматор, художник и продуцент.

„**Restart**“ 2017 (анимационен филм, режисьор, художник и аниматор), „**Гражданинът Сис**“ 2019 (документален филм, сценарист, режисьор и продуцент), „**За смисъла на астрологията**“ 2020 (документален филм с анимационни инсценизации от Г. Неделчев, аниматор), „**Приказка за вярата**“ 2020 (документален филм с анимационни сцени, аниматор), „**Органика**“ 2021 (анимационен филм, продуцент), „**Любовта, без която не можем**“ 2022 (анимационен филм, режисьор, художник и аниматор/. Удостоен е със специален диплом на 26-ия фестивал на българското документално и анимационно кино „Златен ритон“ 2022).

Няма представени научно-изследователски разработки. Не се представят и научни публикации за периода на конкурса от доц. Неделчев.

Доц. д-р Господин Неделчев има експертна дейност посочена в документацията. Бил е член на Националната художествена комисия за анимационно кино (2020/2021), член на Експертната комисия за анимационно кино към НФЦ (2021), експерт-оценител към „Програма Култура“ на Софийска община (2020, 2021). В анимационни форуми е участвал като член на международното жури на МФАФ „Златен Кукер“ (2019), член на селекционна комисия на СФАФ Варна (2017) и др. Член е на ръководството на гилдия Анимация в СБФД

в периода 2015 - 2017. Има членство в творчески съюзи – от 2009 е член на Българската асоциация на независимите художници аниматори (БАНХА), от 2005 е член на Съюза на българските журналисти (СБЖ), от 2001 е член на Съюза на българските филмови дейци (СБФД).

Доц. д-р Господин Неделчев представя за участие в конкурса изцяло художествено-творчески произведения, включващи и документален филм, „Гражданинът Сис“ 2019, на които той е сценарист, режисьор и продуцент. Подчертава като принос и продуцирането на творбата на младата авторка Нина Русева „Органика“, който също е осъществен в хибридна екранна форма анимационен филм. Очевидно е позитивното творческо влияние, което доц. Неделчев е оказал в професионално отношение за постигането на добър екранен резултат. Подкрепата за осъществяване на работите на студентите му през годините на преподаване в НАТФИЗ е дала плодотворни резултати. Негови студенти са участвали със своите дипломни филми в множество селекции на фестивали в България и извън страната.

Самият той е награждаван многократно в творческата си кариера с престижни отличия за анимационно и документално кино. Получавал е наградите на Българската филмова академия за режисура на анимационен филм. Специален диплом на националния фестивал „Златен ритон“ за филма „Любовта без която не можем“ /2022/. За документалния филм „Гражданинът Сис“ /2019/ е получил платинена награда през 2020 за европейски пълнометражен документален филм от участие в „EUROPEAN SCREEN AWARDS FILM FESTIVAL: SEASON 6“. Филмите му са ценени в България и на световни кинофоруми.

Приемам като принос на творческата му кариера идеята, че филмите му допринасят за развитие на хибридната естетика на екрана като съчетават традиционните за класическото анимационно кино изразни средства и технологии и дигиталните им еквиваленти в компютърната анимация. Уважавам постиженията му като творец и педагог.

В разглеждането на материалите му по конкурса взимам под внимание посоченото в биографията му, че доц. д-р Господин Неделчев е аниматор на 21 анимационни филма. Режисьор на 12 анимационни филма и на 26 документални филма. Продуцент на 23 анимационни и документални филма. Продуцент на 11 филма, финансирани от НФЦ в цялата си производствена практика. Предимно в периода преди този, който обхваща конкурсът е режисьор на почти 150 часа телевизионна продукция и е работил в областта на филмовия и фестивален плакат, фестивалния дизайн, рекламния дизайн, рисунката и живописата.

Творческата кариера на доц. д-р Господин Неделчев е основната зона на принос, която самият той представя за участие в този конкурс за Професор. В академичното поле на научни изследвания не се посочват публикации и научни цитирания след хабилитацията.

Доц. д-р Радостина Нейкова

Доц. д-р Радостина Нейкова е завършила в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ първо специалността „Кинознание“ с магистърска степен през 1998 г., а веднага след това и специалността „Анимация и анимационна режисура“ през 2000 г., защитила е образователна и научна степен „Доктор“ през 2006. От 2013 година е назначена на академичната длъжност „Доцент“, по специалност Кинознание, киноизкуство и телевизия в сектор „Екранни изкуства“ в Институт за изследване на изкуствата- БАН, където е и Научен секретар от 2015 година.

Лектор е в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ от 2007 до днес. Била е лектор по дисциплини за анимационно кино и във Варненски Свободен Университет 2003 – 2007 и в Арт Колеж по изкуствата – София 2011 и 2019.

По конкурса са представени анимационните филми

„**Мармалад**“, 2020 (режисьор, съсценарист, художник и аниматор). Филмът е отличен с 13 награди на национални и международни кинофоруми, има над 90 селекции в официални програми, между които фестивали категория А като: 31st World Festival of Animated Films – Animafest Zagreb, 7 – 12. 06. 2021, Zagreb, Croatia; 47th Ottawa International Animation Festival, 22.09 – 3.10. 2021, Canada и много др. има продажби за международно разпространение в Испания, Полша, Словакия, Швеция и Америка. „**Грозна приказка**“, 2018 (режисьор, съсценарист, художник и аниматор). Филмът е отличен с 9 награди на национални и международни кинофоруми, има над 40 официални селекции на престижни фестивали като: 35th International Festival of Animation Cinema Cartoon club, Rimini, Italy, 2019; 41st Grenzland-Filmtage International Film Festival, Selb, 04. 2018, Germany и др. и „**Как Сърдел направи ремонт**“, 2015 (сърежисьор, съсценарист, художник и аниматор). Филмът е отличен с 6 награди на национални и международни кинофоруми, между които награда за Най-добър анимационен филм на Българската филмова академия, 2015; Награда за Най-добър режисьор в анимационното кино на Българската филмова академия, 2015. Филмът има над 30 официални селекции в престижни фестивали

По конкурса е представен хабилитационен труд от доц. д-р Радостина Нейкова, текст на монография „Естетика, технология и комуникация в киното за юношеска аудитория“, Проф. П. Венедиков, С., 2022 ISBN 978-619-7469-30-1.

Вземам под внимание факта, че тя е автор на над петдесет научни студии и статии на български, английски, руски и сръбски език, посветени на анимационното кино,

анимационни техники, драматургия за анимационно кино, хибридно кино, съвременни дигитални технологии, детско кино, юношеско кино, комикс, илюстрация за деца. От представените в обемен списък в материалите по конкурса бих открито тези, които са индексирани в международни бази данни.

Научната територия в докладите е обособена върху теми за анимационно кино екранно изкуство, филми за детска и юношеска аудитория, комикс и илюстрация, изнесени при участието и в множество конференции в страната и чужбина.

В творчески план, освен като анимационен режисьор, сценарист и художник Радостина Нейкова е получила признание и като художник - илюстратор на повече от двадесет детски книги в България, Сърбия, Босна и Херцеговина, Бразилия. Отново на международен терен през тези години е ръководител на десетки майсторски класове и анимационни школи за младежи в Германия, Португалия, Бразилия, Русия, Куба, Италия, Македония, Сърбия, Босна и Херцеговина, Грузия, както и в България

Активен ръководител и участник е в множество международни и национални научни, образователни и художествено-творчески проекти на: Асоциация на анимационни фестивали, Creative Europa, Media 2020 – 2023; Animation student meeting – проект на студенти и преподаватели по анимация от пет държави – Бразилия, България, Португалия, Аржентина и Турция 2020-2022, KinoProba International FilmFestival and Practicum, Yekaterinburg, Russia са само някои от представените в конкурса. Отрадени са и повече от десет рецензии за реализираните ѝ авторски продукти и творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата в България, Германия, Белгия и Сърбия. Нейните научни публикации – монографии, доклади от конференции, студии и статии са популярни и оценени в научната среда и са от голяма полза за педагогическата работа на колегите от киногилдията.

Признанията за творчеството ѝ са големи награди на фестивали, както от национални, така и от световни, за филмите и с оригинална технология - бродирана анимация „Грозна приказка“ и „Мармалад“. Два от фестивалите са от категория А – тези в Загреб и в Отава. Член е на международни журита и селекционни комисии на множество национални и международни кинофестивали. Присъединявам се към високата оценка за тези филми, както за оригиналната технология, така и за тематичните находки.

Като експертна дейност прави впечатление още активното участие на Нейкова в разнообразни форуми и дългосрочни проекти като член на професионални творчески организации, ASIFA - International Animated Film Association, AWG (Animation Workshop Group), гилдия Анимация, СБФД; СБЖ - Киножурналисти; БАФТРС (Българска асоциация на филмовите, телевизионните и радио сценаристи); Асоциация на хабилитираните преподаватели по кино в България Академика 21.

В годините след хабилитацията ѝ за доцент доц. Радостина Нейкова е била участник и ръководител в престижни национални и международни научни проекти, някои от които са „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения Наследство БГ. Сценични и екранни изкуства в България – научни изследвания, хронологичен компендиум и дигитален архив“; „Кинообучение в училище“ и Раздел „Анимация“ в CinEd - European Education for Youth, образователна платформа за кинообучение на ученици, подкрепена от европейски културни фондове. Доц. д-р Радостина Нейкова е селекционер на анимационни филми в раздел Студентски филми на: Monstra International animated Film Festival, Lisbon, Portugal и многократно е била член на селекционна комисия за Световния фестивал на анимационния филм във Варна от 2016 до 2022.

Принос с международен резонанс е организираното от Радостина Нейкова като селекционер и куратор представяне на Фокус - България на голям международен фестивал за анимационно кино в Португалия 2022 - Retrospective Bulgarian animation в рамките на 21st Monstra International animation film festival, Lisbon с единадесет български филмови програми от анимационни филми и три изложби. Тя самата е ръководила пет уъркшопа и майсторски клас в няколко лисабонски университета. В последните години участва и в международен екип в Editor board - 21st Century Animation: Innovation, Aesthetics, Approaches – Book project, CILECT и в борда на фестивалните селекционери на CEE Animation Talante 2022 (Central and Eastern Europe Animation Forum). Тази респектираща международна дейност в професионални среди винаги е била насочена към поддържане на престижа на българското анимационно киноизкуство по света. Приемам посочения от доц. Радостина Нейкова принос за наличието на разнообразна и значима по обем международна активност като една действително силна позиция в този конкурс.

Личните ми впечатления от активната и многогодишна работа като преподавател във ФЕИ в различни курсове в НАТФИЗ са в контекста и на публично проявяването от страна на студентите уважително отношение за професионалните ѝ умения и подкрепата ѝ в представянето на резултатите от труда им на различни форуми.

Убедена съм, че и на национален и на международен терен доц. д-р Радостина Нейкова е уважаван в професионалната среда творец, перспективен университетски преподавател и академичен учен.

Представените за конкурса научна, художествено-творческа и педагогическа активност за почти десетгодишен период след хабилитацията ѝ през 2013 година е респектираща по обем и качество.

Изправена пред необходимостта да направя избор между две достойни кандидатури по

конкурса за професор по анимация и отчитайки всички аргументи за перспективността на подобен избор за работата в НАТФИЗ и на представената научна продукция и творчески резултати, отдавам предпочитанието си на кандидатурата на доц. д-р Радостина Нейкова.

Доц. д-р Нина Алтъпармакова